

#VIŠE GRAĐANSKIH INICIJATIVA UPUTILA APEL ZA SPAS HRVATSKE ZBOG EKOCIDA, UGROŽAVANJA INTEGRITETA DRŽAVE I KRAĐE OGROMNIH RAZMJERA#

Kao odgovorni građani Republike Hrvatske šaljem apel najvišim državnim tijelima - Hrvatskom saboru i Vladi RH da inicira provođenje Kaznenog zakona u suzbijanju protupravne gradnje.

Prvi razlog tomu je doseg kritične mase protupravnih objekata te sporost ili nečinjenje Državnog inspektorata, posebice građevinske inspekcije, te DORH-a i sudova. Praksa ukazuje da inspektor postavlja ploču sa zabranom daljnje gradnje koju „netko“ odmah ukloni.

Sve stoji i protupravni objekt koristi se godinama. U tom vremenu izgrađuje se nove tisuće vikendica uz more i u šumama, na poljoprivrednom zemljištu te na posebno zaštićenom pomorskom dobru, parkovima prirode i na arheološkim nalazištima.

Drugi razlog je što se protupravna gradnja ne tretira kao kazneno djelo iako ima u sebi najmanje pet vrsta kaznenih djela. To su:

1. Ekocid,
2. Milijardska krađa,
3. Ugrožavanje teritorijalnog integriteta države i
4. Opasnost za građane,
5. Korupcija.

Važeći Kazneni zakon Republike Hrvatske tretira protupravnu gradnju kao kazneno djelo; Članak 212. (KZH): "Republika Hrvatska dužna je i svakoga tko gradi građevinu u području koje je propisom ili odlukom nadležnog tijela proglašeno zaštićenom prirodnom vrijednosti, kulturnim dobrom ili drugim područjem od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina."

Objava uhićenja jednog protupravnog graditelja rezultirala bi rušenjem desetaka vikendica po samim vlasnicima, više uhićenja momentalno bi zaustavilo protupravnu gradnju u Hrvatskoj.

Republika Hrvatska dužna je provoditi ovaj Zakon, ali ga ne provodi.

Ekocid

Ekocid je potpuno razaranje nekog područja čovjekovom djelatnošću. Protupravnom gradnjom bez legalnih planova i dozvola u potpunosti se i trajno mijenjaju i uništavaju postojeći ekosustavi.

Takva protupravna gradnja cvjeta u Hrvatskoj. Samo u 2022. godini izgrađene su tisuće protupravnih; mobilnih objekata, čvrstih vikendica, vila s bazenima, stambenih i turističkih naselja. Razoreni su i devastirani veliki dijelovi naših najvrjednijih prirodnih resursa; prirodnih parkova, šuma, jezera, djevičanske obale Jadrana, otoka i pomorskog dobra. Protupravno su prosječeni putevi kroz

šume do mora, a postavljene su i rampe koje svima „ostalima“ brane prilaz hrvatskom moru.

Legalna infrastruktura u protupravnim naseljima ne postoji, nedostaju oborinska i fekalna

kanalizacija, u većini tih naselja ne postoje priključci za struju i vodu. Nema ni odvoza smeća. Stvaraju se divlja smetlišta pa se u takvim naseljima i u okolnim područjima osjeti neugodan miris (smrad). Dakako zagađuje se i tlo.

Milijardska krađa

Gradnja „divljih“ objekata plaćena je „na crno“, a nije plaćena ni dokumentacija (nacrti) ni bilo kakvi doprinosi za pristupne ceste i za ostalu infrastrukturu. Svi protupravni objekti se iznajmljuju našim i stranim turistima. Pri tomu protupravni graditelji ne prijavljuju goste, jer adrese ne postoje. Nema nikakvih davanja državi ili lokalnoj samoupravi pa protupravnim graditeljima ostaju kompletni iznosi od izdavanja. Sve te vikendice, uz protupravno izgrađena turistička naselja (vidi Mon Perin i dr.) nezakonita su konkurencija legalnim hotelima i kampovima i čine veliku štetu turizmu i gospodarstvu Republike Hrvatske.

Kada takvu nezakonito stečenu imovinu pomnožimo sa stotinama tisuća protupravnih objekata i s desecima sezona – krađa se mjeri milijardama. To je dio državnog budžeta, naš novac namijenjen gradnji bolnica, škola, za funkcioniranje države...

Ugrožavanje teritorijalnog integriteta države

Ova vrsta kaznenog djela ima najvišu razinu. Teritorijalni integritet države znači da se nijedan dio tog teritorija ne može otuđiti (okupirati, odcijepiti, pripojiti) bez izričitoga dobrovoljnog pristanka odnosno države. Uzurpiranjem pomorskog dobra ogradama i rampama; betoniranjem pomorskog dobra i gradnjom armirano betonskih gatova i pristaništa, protupravni graditelji i uzurpatori ugrožavaju teritorijalni integritet Republike Hrvatske. Na tako pripremljenu obalu mogu pristajati jahte kriminalaca, ali i neprijateljski torpedni, ratni čamci i brodovi. Braniti integritet države i vraćati pomorsko dobro u prvobitno stanje dužne su sve institucije pa čak i Hrvatska vojska.

Opasnost za građane

Protupravna gradnja sa sobom nosi opasnost za građane i njihove domove. Daleko su veće mogućnosti za teška kaznena djela, provale, pljačke i ubojstva nego tamo gdje nema protupravne gradnje. Nitko, pa ni policija, ne zna tko je vlasnik takvih objekata. Nerijetko se protupravna gradnja vodi na ime prodavatelja koji je prodao livadu ili poljoprivredno zemljište, a kupac koji protupravno gradi ostane bezimen. Još se manje znaju imena turista niti odakle dolaze, jer nisu prijavljeni. Mogu biti Rusi, Kinezi, Malajci ili Brazilci, kriminalci koji se skrivaju, pa čak i teroristi.

Korupcija

Protupravna gradnja ne može postojati bez korupcije. To je notorna činjenica koju zna svaki pismen hrvatski građanin. Ne treba to dokazivati.

Želimo da ovo Otvoreno pismo ne bude shvaćeno kao kritika, već kao dobronamjerna konstatacija trenutnog stanja protupravne gradnje i kao prijedlog rješenja. Naš apel za provedbu Kaznenog zakona (čl. 212.) jedina je mogućnost da se protupravna gradnja zaustavi.

Dosadašnje vrlo rijetko uklanjanje

niskih ogradnih zidova i novčane kazne bilo je samo naivni pokušaj borbe protiv anarhije u prostoru.

Ne smijemo ponoviti iste greške (toleriranje kaznenih djela!) i dopustiti bezvlašće.

Branitelji su (ima nas u ovoj potpisnoj grupi!) riskirali živote, dali svoju krv, a mnogi su i položili svoje živote za obranu svakog pedlja domovine Hrvatske, za pravdu i poštenje. Uz to, važno je upozoriti lokalnu samoupravu da zaustavi skupe i neučinkovite pokušaje suzbijanja protupravne gradnje – zapošljavanjem novih ljudi, jer to nema nikakvog učinka. Dobar primjer dolazi iz "najgorih od najgorih" područja po pitanju protupravne gradnje - iz općine Medulin i grada Vodnjana.

Načelnik općine Medulin Ivan Kirac i gradonačelnik grada Vodnjana Edi Pastrovicchio na TV su najavili borbu protiv protupravne gradnje. Po riječima gradonačelnika, Vodnjan ima veće područje protupravnih gradnja nego legalnih. Obojica su objavili da će početi uklanjati protupravne mobilne objekte.

Općina Medulin ima nekoliko stotina protupravnih objekata. Devastirana je obala i visoke borove šume.

U najljepšem hrvatskom parku prirode, rtu Kamenjak, s jedinstvenom obalom dugom 30 kilometara, s više od 600 različitih biljnih vrsta, čistim morem i skrovitim uvalama - godinama se koristi i iznajmljuje ilegalno naselje od sedamdesetak vikendica (uglavnom slovenskih). Bez ikakve

infrastrukture ovo divlje naselje od dasaka, lima ali i od čvrstog materijala teško narušava krajolik.

U taj zaštićeni prostor hrvatski građani ne mogu pristupiti. Naselje je ograđeno, a ključeve imaju samo protupravni graditelji. Ova medulinska sramota uzor je novim naseljima, sličnim južnoameričkim favelama koje su izgrađene i koje i danas niču u Istri.

U Medulinu su, na račun građana, prije svega povećali ionako brojčanu birokraciju zapošljavanjem novih komunalnih redara, poljoprivrednih redara i izviđača. Ti će redari navodno naplaćivati kazne protupravnim graditeljima i uklanjati pokretne objekte. Uklonit će samo pokretne objekte, jer čvrstu

gradnju može ukloniti samo građevinska inspekcija. Na prvi pogled radi se o dobrim potezima, no čini se da je ovo opet obmana hrvatske javnosti.

Rušenje samo mobilnih kućica i uklanjanje kamp kućica može imati suprotan učinak. Može pokrenuti naglu eskalaciju divlje gradnje – prenamjene mobilnih kućica u čvrste objekte i vile na kat – koje nitko neće dirati. Moći će ih godinama mirno koristiti i iznajmljivati kao i do sada.

Lokalna samouprava koja stvarno želi rješenje protupravne gradnje mora inzistirati na primjeni Kaznenog zakona RH.

Otvoreno pismo potpisuje, za više građanskih inicijativa, Građanska inicijativa Premanture

Kategorija: ISTRAAžurirano: Petak, 20 Siječanj 2023 16:46

Objavljeno: Petak, 20 Siječanj 2023 16:45

---

i glasnogovornik, Saša Radović, dipl. ing.arh:

Građanska inicijativa Premanture, Premantura

Građanska inicijativa Žučo, Pula

Građanska inicijativa za Lungomare, Pula

Građanska inicijativa Suze Istre, Vodnjan

Građanska inicijativa Vlast pripada Narodu, Istra

Mali ljudi velikog srca, Umag

Građanska inicijativa za očuvanje okoliša zeleni Umag, Umag

Građanska inicijativa Prosvjed Građana, Pula

Građanska inicijativa Slobodni Zajedno

Eko Aktivisti Istre, Istra

Građanska inicijativa Naša prava IŽ, Istra

Otvoreno pismo iz Istre: Jedino rješenje protiv tisuća bespravnih objekata je primjena Kaz

Kategorija: ISTRAAžurirano: Petak, 20 Siječanj 2023 16:46

Objavljeno: Petak, 20 Siječanj 2023 16:45
